

Forfatter: Holberg, Ludvig

Titel: Værker i tolv bind 3-7: Komedier

Citation: Holberg, Ludvig: "Værker i tolv bind 3-7: Komedier", i Holberg, Ludvig: *Værker i tolv bind 3-7: Komedier*, udg. af F. J. Billeskov Jansen , Rosenkilde og Bagger, 1969-1971, s. 107. Onlineudgave fra Arkiv for Dansk Litteratur: <https://tekster.kb.dk/catalog/adl-texts-holb05val-shoot-idm140203110404512/facsimile.pdf> (tilgået 26. april 2024)

Anvendt udgave: Værker i tolv bind 3-7: Komedier

ACTUS V. SCENÆ 1-2.

SCEN. 2.

Dorothea. Pandolfus.

DOROTHEA.

Ach! Himmelen har, O Pandolfe, mig bønhøret
Og eder hiem igien betimeligen føret;
I eders Hænder jeg hengive alting vil,
I eene hindre kand et ynksom Skue-Spill.
I ved jer Myndighed kand redde tvende Huuse,
Kand true Stormen, den forbyde meer at bruuse.
Pandolfus ene kand ved Broders Myndighed
Udslukke denne Ild og os forhverve Fred,
Og tvinge begge at indstikke Sværd og Glavind.

PANDOLFUS.

Sig, Dorothea, hvad er Aarsag til sliig Avind?
Hvad har adsplittet det foreened Søster-Par?
Hvad Polidorus mod Leander ægget har?

DOROTHEA.

Jeg kand min Tale ey for Suk og Graad fremføre.

PANDOLFUS.

Holdt op at græde lidt, lad mig Aarsagen høre!

DOROTHEA.

Viid, O Pandolfe! at en liden Skiode-Hund
Til saadan Tvistighed er cencst rætte Grund,
Den Philocyne fik ved Moders Testamente
Imod Lucilia den ældste Søsters Vente.
Et Had, skjønt hemmelig, slikt haver først forvoildt;
Lucilia en Tiid dog gode Miiner holdt,
Til nu omsider hun ved List den haver røvet
Og Philocyne fast til Døde har bedrøvet.
Da man fik vide, i hvis Hænder Byttet var,
Strax Sorgen sig til Had, til Hævn forvandlet har;
Strax i Familien blev alting slet forvirred,
Og Philocyne har sin Polidor opirret
Imod Leander. Ham igien Lucilia,
Som ikke lider, at sig Byttet tages fra,
Med smigrend Løfter har ophidset Sværd at drage
Og med bevæbned Haand at drive Magt tilbage.

MELAMPE

En haard og blodig Krig saa alting trues med,
Hvis den ey stilles ved Pandolffs Myndighed.

PANDOLFUS.

Slig Uheld smerter mig, Aarsagen meget meere.
Et saadant Søster-Had man finder vel blant fleere;
Men for saa ringe Ting, kun for en Skjode-Hund,
To ædle Huuse at see gandske udi Grund,
Exempel derpaa ey citeres kand af Bøger,
Hvad Umag man sig gjør, hvor flittig man end søger.
Den Snak forventet er, brug ikke med mig Spill,
Siig Sanden, eller det dig Livet koste vil.

DOROTHEA.

Jeg svær ved Himlen, at jeg Sandhed ey forventer,
I min Oprigtighed selv, O Pandolff, kiender,
Jeg overgiver mig i eders Vold og Magt,
Straf mig, hvis mindste Ord mod Sandhed jeg har sagt.

PANDOLFUS. Er det da sandt?

DOROTHEA. Ja vist, mit Liv til Pant jeg giver.

PANDOLFUS.

Ah! Sorg, Forbittelse mit Hierte sønderriver.
To Søstre for en Hund at hidses op til Krig,
Jeg tilstaaer selsomt er; men meere underlig
At see to Heldte sig saa læt at væbne lade,
For intet bryde Fred, saa læt hinanden hade.
I Venskab aldrig meer forened nogen var,
Ey Damon, Pythias, som dette ædle Par.

DOROTHEA.

Man dertil Polidor har bragt med megen Møye,
Leanders Venskab stod ham længe fast for Øye,
Omsider Elskov dog hos ham tog Overhaand,
Ham sønderrive tvang det sterke Venskabs Baand.

PANDOLFUS.

Du maa, Pandolff, da til side alting sætte,
Arbeyde eene paa at skille denne Trætte;
Jeg sværer ved mit Sværd, bestænkt med Heldts Blod,
Og ved min gyldne Helm, som jeg ved Nili Flod
Med Seyer-Haand tog fra den stolte Morisk Kiæmpe,

ACTUS V. SCENA 2-3.

At, om med gode ey, med Magt jeg sligt skal dæmpe,
At den af Parterne, som udi dette Spill
Er meest haardnakket, jeg dens Siæl opoffre vil.
Han gaaer.

DOROTHEA.

Ach! all vor Velfærd nu sig paa Pandolfus hviler,
Som Himlen os har sendt. Seel Sganarell hid iiler,
Ham udi Hovedet forkeerte Øyne staaer.
Kom Sganarell, kom hid, siig hvordan Sagen gaaer.

SCEN. 3.

Sganarell. Dorothea.

SGANARELL. Hey Mossieurs! Qvarteer! Qvarteer! er
I galne? Jeg er neutral, jeg er kun Skriver ved Armeen;
Jeg er Commissarius; Jeg er Auditeur; Gregorius
Qvarte -- er-Mester.

DOROTHEA. Hvad er paa færde, Sganarell?

SGANARELL. Er der nogen bag efter mig Dorothea?

DOROTHEA. Jeg seer jo ikke et Menneske. Jeg troer,
at du er bange for din egen Skygge.

SGANARELL. Hey! kommer da I Fæhunde, saa mange
som I er; jeg er Karl for jer Hat, om I var tusinde.

DOROTHEA. Har du været i noget Slag, Sganarell?

SGANARELL. I forbandede Skabhalse, hvi kommer I
ikke nu?

DOROTHEA. Er du forfuldt af nogen?

SGANARELL. Hey hey! Cujon, Cujonior, Cujonissimus!
kommer kun I Hunde, jeg skal tage jer alle paa min
Samvittighed.

DOROTHEA. Jeg troer, Karlen er gall; Her er jo ikke
et Menneske.

SGANARELL. Jeg skal viise jer hvad det er at binde an
med mig.

DOROTHEA. Ey svar mig dog, hvor har du været?

SGANARELL. Jeg skal viise jer, at Hiertet sidder paa
det rette Sted.